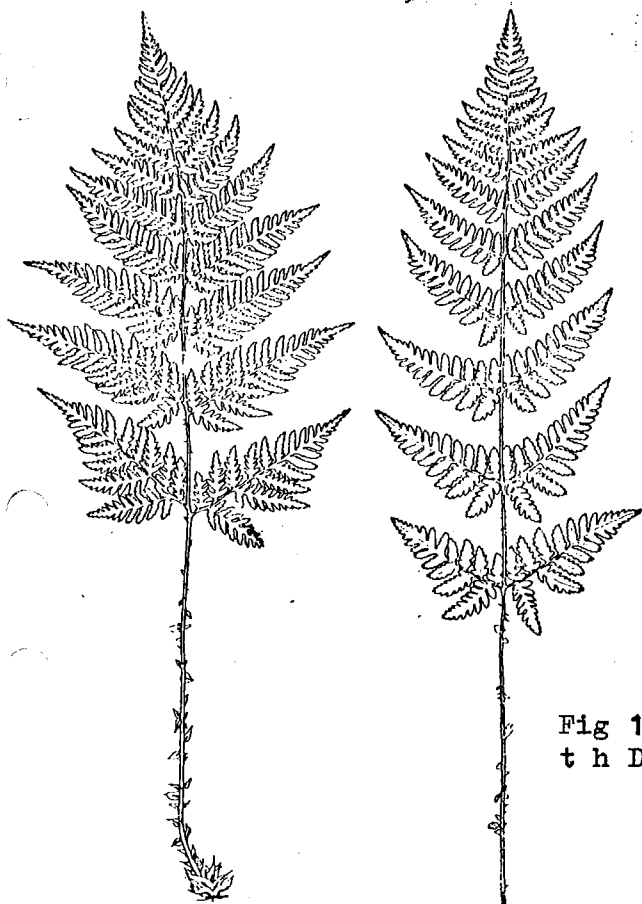

John Christoffersson

De båda arterna av lundbräken (*Dryopteris dilatata* och *assimilis*) liknar varandra mycket och förväxlas dessutom ibland med skogsbräken (*D. carthusiana*). Att skilja dem från den senare är emellertid inte så svårt - den känns igen på sina smala blad med trubbiga, ljusa fjäll utan mittstrimma.

Med hjälp av översikten på nästa sida bör det oftast vara möjligt att preliminärt skilja även lundbräkenarterna åt. En helt säker bestämning fordrar ofta en mikroskopisk undersökning av sporpulvret. Därför måste Du alltid ta beläggsexemplar från varje ruta! Samla dem i augusti - september, då sporerne är mogna, och tänk på att ta med hela bladskäft, så att fjällen kan studeras. Av bladskivan måste minst ett helt nedersta primärsegment vara med (se fig nedan).

Fig 1. Blad av t v *D. dilatata*,
t h *D. carthusiana*. 1 / 3 nat storl.

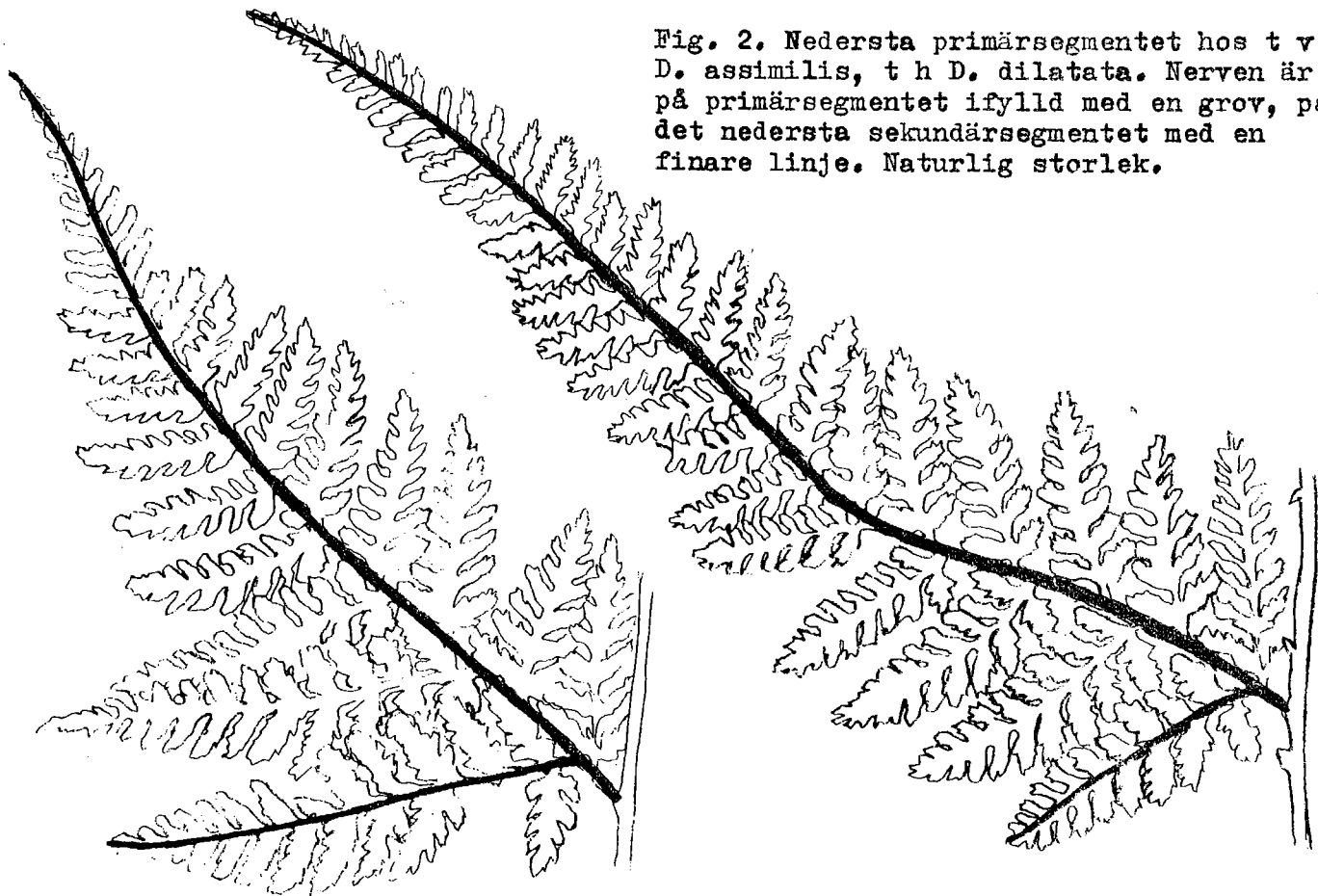

Fig. 2. Nedersta primärsegmentet hos t v *D. assimilis*, t h *D. dilatata*. Nerven är på primärsegmentet ifylld med en grov, på det nedersta sekundärsegmentet med en finare linje. Naturlig storlek.

Kännetecknen, växtplatser och utbredning	Sydligt lundbräken Dryopteris dilatata	Nordligt lundbräken Dryopteris aemulalis	Skogsbräken Dryopteris carthusiana
Bladskarfets fjällighet	oftast tätfjälligt	Glest - (sällan) tätfjälligt	Fjäll få, mest norra
Fjällens utseende	de flesta utdraget spetsiga,	som dilatata	små, rundade (men ibland med smalt "bihang" i spetsen), tunna, blekbruna
Fjällens mittstrimma: färg utsträckning	 svarbrun tydlig, bred (ofta utfyllande mer än halva fjällets bredd), saknas sällan	 mörkbrun smal eller otydlig, saknas på många fjäll	 saknas
Glandler 1)	finns oftast på bladskarf, nerver och bladskiva	som dilatata	saknas alltid
Bladform (fig 1)	bred, oftast äggformig	som dilatata	smal
Bladskivans färg	mörkt grön (ej gulaktig eller matt)	gulaktigt och matt ljusgrön (i djup skugga mörkare)	ljusgrön
Bladskivans tjocklek 2) (användbar karaktär där arterna växer samman)	ej så tunn som aemulalis	mycket tunn	-
Bladets flikighet	3 - 4 gånger parbladigt	som dilatata	2 - 3 gånger parbladigt
Nedre sekundärsegment (fig 2)	relativt kort (nästan alltid mindre än hälften av det primärsegmentet det sitter på)	relativt långt (oftast mer än hälften av det primärsegmentet det sitter på)	-
Bladens övervintring (kontrolleras i maj)	vanligen övervintrande fullt friska	ej övervintrande	ofta övervintrande
Växtplatser	skogsmark, ofta mullrik jord	som dilatata	skogsmark, klarar sig bra på mager mark
Utbredning	Skåne - Dalarna	Skåne - Lappland	Skåne - Lappland, allmän utom i Norrland

- 1) Glandler: mycket små, gulaktiga körtelprickar (kan ibland vara svåra att upptäcka, även med lupp). De är knappformiga och sitter på ett mycket kort skarf.
- 2) Håll upp bladet mot ljuset!